

ΕΝΑΣ ΜΕΓΑΛΟΣ ΚΑΙ ΔΥΣΤΥΧΙΣΜΕΝΟΣ ΠΟΙΗΤΗΣ

Η ΜΠΟΕΜΙΚΗ ΖΩΗ ΤΟΥ ΠΩΛ ΒΕΡΛΑΙΝ

'Ο Αρθοσθρος Ριμπώ.

Ο χαϊδεμένος τῶν γονέων του. Τὰ πρῶτα παραστρατίσματά του ποιητεῦ. Η λατρεία τῆς μητέρας του Βερλαίν γιὰ τὸ παιδί της. Η μητρικὴ στοργὴ πάτερος συγχωρεῖ ἔλα. Διαρκῶς μεθυσμένος. Ο γάμος του Βερλαίν μὲ τὴν Ματθίλδη Μωτέ. — Ματθίλδη, σῶσε με!. Άλλα τὰ πάθη είναι ισχυρότερα τῆς συζυγικῆς ἐπιειδῆς. Στὶς Βρυξέλλες. Βερλαίν καὶ Ριμπώ. Μιά πιστολιά ἐναντίον του λατρευτοῦ φίλου. κτλ.

"Ενας ἀτ' τοῦς μηγάλους συγγραφεῖς ποὺ ξένησαν ξωὴν περιπτειώδη μπούκετη καὶ διατυπωμένη, ήταν κι' ὁ διάσημος Γάλλος ποιητής του περασμένου αἰώνους Παῦλος Βερλαίν.

'Ο πατέρας του Βερλαίν ήταν ἀξιωματικὸς τοῦ γαλλικοῦ στρατοῦ, ἄνθρωπος φιλόνυμος καὶ εἰρηνικός, καὶ εὐχερός περιόδου τῇ ξωὴ του στὶς διάφορες ἥπαρι απ' εἰς φυσικές. Η μητέρα του ήταν ἀγαθὴ καὶ καλόκαρδη γυναῖκα, κόρη γαιοκτήμονος καὶ συνεπῶς ἀνεξάρτητη ώκονομικῶν.

Τόσο ὁ πατέρας του, ὅσο καὶ ἡ μητέρα του, ἀγαποῦσαν τὸν μικρό τους Παῦλο ἀπερδιπά, σὲ βαθὺ μάλιστα ποὺ δὲν τοῦ χαλενῶν ποτὲ τὸ χαττῆρι, δι' τοῦ ἀντὸς ζητοῦσε, ὅποιαδήποτε ιδιοτροπία κι' ἀντὸν κατέβανε στὸ κεφάλι.

"Απὸ μικρὸ πατέρα ο Βερλαίν ποτὲ τὸν δὲν ήταν ἥρως κι' ίσορο ποτιμένος. Είχε ἀμάνταστη ὑπερευαθητία κι' ήταν ἐντελῶς ἀνικανος γιὰ συγκρατητή τὸν ἔατο τοῦ.

"Μοτόσο, τὰ παιδικά του χρόνια πέρασαν σχετικῶς ηρεμα, χωρὶς περιπτέτερο. Μᾶς διατελέσθη τὶς σπουδές του, τὸν καρενεῖσα τὸ ἔνα ἀπὸ τὰ διὸ μεγάλα πάθη του — τὸ δεύτερο ἀποφέρουμενον γιὰ τὸ ἀναφέρουμενο γιὰ λόγους εὐπρεπείας — τὸ πιοτό, ποὺ ἔγινε κατόπιν ἡ αἵτια τῆς κακοζήσεως του καὶ τὴν καταστροφήν του.

"Ἐτσι κάθε βράδη πειά δὲν Βερλαίν γύριζε στὸ σπίτι του τύφλα στὸ μεθύσιο. Μεθύσιο μέχρι τέτοιου σημείου, ποὺ ξέρετε νὰ τὸν περιμένετε στὸ σπίτι ἡ μητέρα του γιὰ νὰ τὸν βγάλῃ τὰ ρούχα του καὶ νὰ τὸν πλαγιάσῃ στὸ σκεβάστι του. Καὶ ήταν ἀσύν τότε ὁ ποιητής τῆς Μελαγχολίας καὶ τῆς Σοφίας δεσκωτώς χρόνοι παΐδι !

"Η ξωὴ αὐτὴ ἔξακολουθησε ἐπὶ χρόνια, πηγανόντας ἀτ' τὸ πακό στὸ γειώτερο, χωρὶς καμιαὶ ἐλπίδα βελτιώσεως καὶ σωτηρίας. Είχε πέσει πειά δὲν Βερλαίν μὲ τὰ μούτρα στὴν κραυαλά. Είχε ἀλλωτεῖ πάτη μεσά την θάνατον νὰ ίσανονται τὰ πάθη του. Χρήματα ἀργετά, χάρις στὴν σικυομακή εὐπορία τῆς οἰκογενείας του, κι' ἀπόλυτη ἐλευθερία. Η μητέρα του τὸν ἐλέτευτε, διποὺ εἴπαντε, καὶ τοῦ τὸ ἐλέτευτε ὅλα καὶ τὰ σημερινά της.

"Ἐπιπλέον ἀδάπτα καὶ χωρὶς μέτρο, ἀτ' τὸ πρωὶ ὡς τὸ βράδυ. Επιπλέον φιλέων μὲτοιονδήποτε, μὲν ἀνθρώπους ποὺ δὲν ήταν μέσιοι γιὰ τὴν συντροφιά του, μὲ τέποις ὑπόπτους, ἐπικυνδύνους, ἀμαρτωλούς, ἀνηθίσιους. Τὸν τραβοῦσσε συγχρόνως κι' ὁ ἔρωτας. Μὰ ἀπέναντι τῶν γυναικῶν ήταν δεῖλος καὶ συνεπαταλένος. Π' αὐτὸν δὲν ἔγινε καὶ μεγάλες ἐπιτυχίες ἐφωτεύεσσιν τὸ θύλακό της.

Νεώτερας ἀσύν δὲν Βερλαίν, παντερέντηκε μὲν χαριτωμένη νέα, τὴν Ματθίλδη Μωτέ. Θέλησε ὁ ίδιος τὸν γάμο αὐτὸν, μὲν ἵνα ἔλαπα διτὶ θεραπευτῶν καὶ θά λιτρονόταν ἀτ' τὰ ἐλαττώματά του, δι' αὐτοφαβιστών αὐτὸν τὴν ἔλαττην. Τὸν τραβοῦσσε συγχρόνως κι' ὁ ἔρωτας. Μὰ ἀπέναντι τῶν γυναικῶν ήταν δεῖλος καὶ συνεπαταλένος. Π' αὐτὸν δὲν ἔγινε καὶ μεγάλες ἐπιτυχίες ἐφωτεύεσσιν τὸ θύλακό της.

Τὴν ήμέρα μάλιστα τοῦ γάμου του, ποὺ τῆς ἐρευτερείας, πήρε τὴν Ματθίλδη παράμερα καὶ τῆς είπε:

— Ματθίλδη, σὲ παρακαλῶ, ἀμέσως ἀτ' τὴν στιγμὴν ποὺ νὰ γίνεται γυνάτα μου, βοήθησέ με νὰ βγῶ ἀτ' τὴν ἀδύσσο, μέδα στὴν όποια μὲν ἔχουν κυήσετε τὰ ἐλαττόματά μου. Δὲν θέλω νὰ ξαναβύω πειά στὸ σπίτι μου πιοτό. Δὲν θέλω νὰ μὲν ξαναδῆ ἡ ἄγνη μητέρα ποὺ νὰ σέφωνωνται ἀνασθήτος ἀτ' τὸ μεθύσιο. Σὲ ἴστενο, βοήθησέ με νὰ βρευτείν ἀτ' τὰ ἐλαττόματά μου.

Μολατάπη, η Ματθίλδη, παρ' ὅλη τὴν καλή της θέληση καὶ τὶς προσπάθεις της, δεν μπορεῖ νὰ τὸν βρηθῆσῃ, νὰ τὸν φέρῃ στὸν ἴσιο δρόμο, νὰ τὸν σῶσῃ. Τὸν ἀγωνιστής καὶ τὸν ἔθαυμακό ξεωτικά. "Έγινε τὸ κακετή πρὸς γάριν του. Μὰ ἔγινε μετρούση, διαντρύζεις, καὶ νὰ τὸν ἐπιβληθῇ. Ο Βερλαίν είχε γίνει πειά διαπόνως, μετὰ τὴν ἔκδοση τῶν «Poèmes Satiriques», η δόξη τὸν είχε μεθύσει καὶ πάνω στοὺς οἰστόσης του μετώπου ξαναπόθησε τὴν παληὰ σφετελή ξωὴ του.

"Ετοι, λίγες μέρες μετά τὸ γάμο του, ὁ ποιητής ξανάγισε πάλι τὰ παλῆ του. Κι' διποὺ ήταν ἀπόμενο, δὲν ἀγγίσαντας ν' ἀργίσουν κι' ή οἰστόγιας σφράγεις. Γρήνεις καθημερινές ἀβάστατες. Ωτὶ ποιὸ τὸν Τούνιο τοῦ 1872, ὁ ποιητής ἐγκατέλειψε τὴν γυναῖκα του μὲ τρόπο στήληρο καὶ ἀνανδρο. Μολατάπη, οὐδεὶς καρακτηρίζει τὴν πρᾶξη του αὐτὴ ὡς ξένης:

"Ἐκαμ μιὰ πρᾶξη θαρραλέα. "Εφυγε γιὰ νὰ πάρει ἀναζητησην τῆς ἀληθινῆς ἀγάπης, μακρινὰ ἀπὸ μιὰ μονότονη καὶ ἀναρρητὴ ξωὴ."

Μετὺ τὴν ἐγκατάλειψη τῆς συζύγου του, ο Βερλαίν πήγε στὶς Βρυξέλλες. Έκεὶ συνεδέθη στενὸ μὲ τὸν Αρθούρο Ριμπώ, τὸν νεαρὸ ποιητή, τοῦ ὄπου τὸ ἔργο θεωρεῖται σήμερι διὰ κατώτερο τοῦ Βερλαίν. Ήταν τόση η σημασία τοῦ Βερλαίν στὸν Ριμπώ, τὸν νεαρὸ ποιητή, τοῦ ὄπου τὸ βιστόποταν σὲ στονοκάριας στονοκάριας καὶ διάφοροι γίλοι του καὶ θαυμασταὶ του τοῦ ἐπότενταν γά τον ἔξαπαλίστον μιὰ θέση μὲ καλὸ μισθό στὴν Αγγλία, θέλησε νὰ τὸν διατηρήσῃ τοῦ Βερλαίν. Ο Αρθούρος ήταν μέσης ἀρχόταν νὰ τὸν διατηρήσῃ τοῦ Βερλαίν.

"Ο Αρθούρος ήταν μέσης ἀρχόταν νὰ τὸν διατηρήσῃ τοῦ Βερλαίν.

"Ἐνα μεσημέρι, τέλος, δὲν Βερλαίν ἐπέμενε κι' ἀρχίσανταν θαλασσινές μεταβολές.

"Ουαὶ μεσημέρι, τέλος, δὲν Βερλαίν ἐπέμενε κι' ἀρχίσανταν θαλασσινές μεταβολές.

"Τί εἰν' αὐτό; Τί τῷδε τέλευτας καὶ τὸ ἀγόραστος;

"Αὐτό εἰν... γιὰ σένα... γιὰ μένα... γιὰ μίλου! τοῦ ἀπάντησε μὲ μιὰ παρόξυνη λάμψη στὰ μάτια ὁ ποιητής.

Καὶ ξαναβύω τὸ πιστόλι της θήμη του.

Σὲ λίγο ἀρχισε πάλι νὰ πασακαλή τὸν Ριμπώ νὰ τὸν ἀπολογήσῃ στὴν Αγγλία. Γονάτισε μεριστὸ τοῦ πλάγιαντας καὶ τὸν ἔσωρχος τὸν δεχτὴ γά τανούσιον μαζίν. "Ωρες ὀπλίτρων βάσταξε η σηρήνη αὐτή. Στὸ τέλος ὁ ποιητής στην οἰστόθριψη ἐπάνω καὶ φωνάζει ἀγκάρα στὸν Ριμπώ:

"Ωστε αὐτή εἰνε ἡ τέλευτας σου λέξης; Δεν ἔννοες νάρθης μαζύ μου στὴν Αγγλία;

"Σοὶ είτα πώς μου είνε ἀδύνατον, τοῦ ἀπάντησε ηρεμα. Ο Ριμπώ.

"Πολὺ καλά λιποτόν...

Κι' ο Βερλαίν, χωρὶς νὰ κάση καρό, ἔγιαλε τὸ πιστόλι αὐτή της θήμη του καὶ πυροβολήστηκε τὸν φύλο του, ποὺ τόσο ἀγαποῦσε.

Ἐντρυχώδης καὶ γιὰ τὸν διό τού, η σφαλα της Βερλαίν εἶναι καράρη, εἰλαρρα.

Μετά τὴν πρᾶξη του αὐτή, ο Βερλαίν συνελήφθη, δικάστηκε, καταδικάστηκε σὲ φιλάκισι δεκαστό μηρών κι' ἐξελίστηκε στὴν περιφημη βελγική φιλακή τοῦ φρουρίου Μόνζ. Έκεὶ ἔχομεν τὸ τρίτη τοῦ πατέρα, τὸ «Σοφία», τὸ «Παπαλλήλων» καὶ τὸ «Παλήν» καὶ Περσόμενα.

"Οταν βγήκε αὐτὴ τὴν φιλακή, ο Βερλαίν, στὰ 1873, ήταν 31 ἔτῶν. Εφυγε τότε ἀμέσως γιὰ τὴν Αγγλία, ὅπου οἱ ἀφοσιωμένοι γίλοι καὶ θαυμαστοί τοῦ τοῦ βοήθειαν μιὰ καλή θέση διασκάλων τῆς γαλλικῆς φιλοκαρίας σ' ἓνα σχολεῖο τοῦ Λινκολνόπολη. Εκεῖ ο Βερλαίν ξέστηκε δεκαστό μηρών, μιὰ ξωὴ σοβαρή κι' ἀξιοπετή, κηδεμονευόμενος πάντας ἀπὸ τοὺς γίλούς του, οἱ διόπου είλαντες γιάσεις μάλιστα στὸ σημεῖον τὰ εἰσαρτόπτων αὐτοὺς τοῦ μεθύσιο του, νὰ πληρώνουν τὸ νούσιο του, τὸ φαγητό καὶ τὰ ρούχα του καὶ νὰ τὸν κανονίσουν τὰ μετά τοῦ ξέδηα.

Σύζεται ἀρδου ένα γράμμα τοῦ Βερλαίν στὴν Γαλλία, στὴν δεκατέτετα πράγματα:

"Δέν μπορῶ νὰ σεῖσθαι περισσότερα, τῆς ἔγχωρης γιατί, γιὰ λόγους φρονήσεως, έχω κανονίσει ώστε τὰ λεφτά μου νὰ τὰ παιγνίουν καὶ νὰ τὰ κρατοῦν μερικοὶ καλοὶ μηροί φίλοι.

Ἐπι τέλους ο Βερλαίν ξαναγίνεται στὴν Γαλλία, διποὺ, ἐπί εἰσοδού διόπλικο γρόνιο, μιὰ ξωὴ μετανοείσις, ἀλλήτη σχεδόν, φρεγτή καὶ ἀπερίγνωστη. "Ηταν διαρροής μεθυσμένος καὶ διαφράζεις απένταρος, διαδήποτε κι' ἀν κέρδιζες ἀπὲταρος.

"Η ξωὴ αὐτὴ τὸν ἔστειλε, τέλος, στὸν τάφο...

ΓΝΩΜΙΚΑ

ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΟΙΗΣΙ

"Η ποίησης είνε ζωγραφική ποὺ μιλάει κι' ή ζωγραφική είνε ἀργονή ποιησίς.

Σι μ ο νί δη ζ.

"Η ποίησης είνε ή ἀνώτερη ἀτ' ὅλες τὶς τέχνες, γιατὶ μπορεῖ νὰ παραστήσῃ τὸ πετειό.

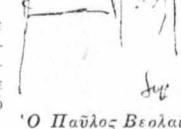
Κοντέ ζέν.

Μπορεῖ κανένας νὰ είνε ποιητής χωρές νὰ γράψῃ ποιήματα. Ούδετέτο διόπου μπορεῖ νὰ είνε ποιητής έκείνος ποὺ συνέθετες φτωχούς καὶ κακούτεχνους στίχους.

Τέχνη Λούπτος.

"Ο ποιητής είνε δημιουργημα τῆς φύσεως. Διεγείρεται ἀπ' τὴν νοητική του δύναμι καὶ ἀμαντίνεται ἀπ' αὐτὸν τὸ θεῖο πνεύμα.

Κι κέρων.

'Ο Παῦλος Βερλαίν.